Onderzoek

Screening op prostaatkanker (Prostaat Specifiek Antigeen, PSA)

Dit is een onderzoek waarmee kan worden bepaald of u mogelijk prostaatkanker heeft.

PSA (Prostaat Specifiek Antigeen) is een eiwit dat elke prostaatcel maakt. Het eiwit is een onderdeel van het zaadvocht, maar het is normaal dat er altijd wat van dit eiwit in het bloed terechtkomt. Bij bepaalde prostaataandoeningen kan er meer PSA in het bloed terechtkomen. De PSA-waarde is dan verhoogd.

Het kan gaan om aandoeningen als ontstekingsreacties (infectie), een trauma (beschadiging van het weefsel), een vergrote prostaat of prostaatkanker. Als bij u nog geen prostaatkanker is vastgesteld, kan uw arts de PSA-waarde laten bepalen om na te gaan of er sprake zou kunnen zijn van prostaatkanker.

Als u prostaatkanker heeft, kan uw zorgverlener het PSA laten meten om te zien of een behandeling effect heeft.

Belangrijke informatie

Hier vindt u belangrijke informatie over uw onderzoek.

Redenen voor verder onderzoek

Hoe ouder de man, hoe hoger de normale PSA-waarde gemiddeld is. PSA kan soms wisselen en na een plotselinge stijging weer dalen. Als de gemeten PSA-waarde hoger is dan de normale bovengrens, kan uw arts besluiten om een MRI van de prostaat (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/onderzoeken/mri-onderzoek-van-de-prostaat) te laten maken en/of weefselonderzoek (biopten) van de prostaat (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/biopsie-van-de-prostaat-met-echo)te doen.

Misschien is het PSA al een keer eerder bij u gemeten. Als het PSA duidelijk is gestegen ten opzichte van deze eerdere meting, kan dit een reden zijn voor verder onderzoek. Soms zien we door het vergelijken van de huidige resultaten met een eerdere bepaling dat de PSA-waarde juist heel stabiel is. Dat kan dan juist een reden zijn om te wachten met verder onderzoek. Het is goed om te weten dat ook bij een normale waarde van het PSA er een enkele keer toch prostaatkanker kan bestaan.

Voordat besloten wordt tot verder onderzoek, doet uw arts meestal ook inwendig onderzoek.

Wel of niet screenen?

Bij een preventieve screening op prostaatkanker, maken we gebruik van de PSA-waarde. Preventief screenen kan sterfte door prostaatkanker verminderen. De screening kan echter ook nadelen hebben. Bij veel mannen zal prostaatkanker worden vastgesteld, terwijl zij daar geen klachten van zouden hebben in hun verdere leven. Behandeling is dan niet noodzakelijk, maar de diagnose kanker heeft wel impact op de kwaliteit van leven.

Wilt u zich laten onderzoeken op prostaatkanker? Dan adviseert de Nederlandse Vereniging voor Urologie dat u zich laat informeren over het risico van de aanwezigheid van prostaatkanker, en de gevolgen van screening. De website www.prostaatwijzer.nl (https://www.prostaatwijzer.nl/) geeft hierover extra informatie. Ook uw huisarts kan u helpen bij het maken van een keuze.

Het onderzoek

Hoe verloopt het onderzoek?

Om de PSA-waarde te bepalen wordt er bloedonderzoek bij u gedaan.

Praktische tips

MijnJBZ

Via MijnJBZ (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz) kunt u zelf een deel van uw persoonlijke en medische gegevens inzien die in het JBZ over u bekend zijn. Dit is mogelijk door in te loggen via mijnjbz.nl of via de MijnJBZ-app: HiX Patiënt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz/meer-informatie-over-mijnjbz/mijnjbz-app-hix-patient).

Bekijk uw zorgverzekering

Controleer zelf vóór een afspraak in het JBZ of uw zorg wordt vergoed:

- Bekijk hier (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/tarieven) met welke zorgverzekeraars het JBZ een contract heeft.
- Het hangt ook af van uw polis of uw zorgverzekeraar alle zorg volledig vergoedt.
- Onze zorg valt voor volwassenen onder het wettelijk eigen risico. Dit betekent dat u ieder jaar eerst een bedrag zelf moet betalen, voordat uw zorgverzekeraar kosten gaat vergoeden.

Uw rechten en plichten als patiënt

Als patiënt heeft u een aantal wettelijke rechten en ook een aantal wettelijke plichten. Hier vindt u een overzicht (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/regels-en-rechten).

Opleidingsziekenhuis

In het JBZ leiden we verpleegkundigen, coassistenten, artsen en andere zorgverleners op. Dit betekent dat bij uw afspraak soms meerdere zorgverleners aanwezig zijn. En het kan zijn dat u onderzocht of behandeld wordt door een zorgverlener in opleiding (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/opleidingsziekenhuis-met-wie-heeft-u-een-afspraak). Deze zorgverlener werkt altijd onder supervisie van een gekwalificeerde zorgverlener.

Gegevens delen

Wilt u dat zorgverleners buiten het Jeroen Bosch Ziekenhuis uw medische gegevens kunnen inzien? Dan moet u het JBZ toestemming geven (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/gegevens-delen) om uw gegevens beschikbaar te stellen.

Betrokken afdelingen

Urologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/urologie)

Code URO-116

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis